Wenemaa Kommunistline (enamlaste) Partei.

Kõigi maade töölised ühinegem!

Edasi

Üksiku numbri hind 60 kop. Raudteel 65 kop.

Toimetuse kõnetunnid on igal tööpäewal 6—7 õhtul.

Talitus on awatud igal tööpäewal hommiku kella 10—4 peale lõunat.

Telefon 605 28.

Tellimiste hind:
1 kuu — 11 rbl., 2 kuud 22 r.
3 kuud — 33 r.

Tellimiste adress:
В контору газ. „Едаси", Петроград Социалистическая ул. (б. Ивановская) 14.

Adressi muutmine 75 kop.

Eesti Osakondade Peterburi komitee häälekandja.

№ 15. PÄEWALEHT. Pühapäewal, 26. jaanuaril 1919 a.

Mis on „rahwaste ühisus".

Kõigi maade kapitalistid ja nende truud teenijad on Pariisi rahukonferentsile kokku kogunud. Päewakorras on neil kõle paju tüsi muu seas ka „rahwaste ühisuse" asutamine küsimus. Mis on siis õieti kapitalistide poolt asutataw rahwaste ühisus?

Ra ukenwerentsi aja kogunwad kapitalistide sõjaläraandjad ka oma rahwuswahelist sõjaliitlist kongressi kokku. Kuid miskit hinna eest ei lase nad sellele kongressile oma waenlasi, waid lasewad ainult „liitlasi". Waenlast ei wõi sellepärast kongressile lasta, et see omalt poolt kõigi maade proletarlaste silmade awamisega kaasa mõjuda wõib ja kapitalistlikult wõistelt tapoliidelt, sõjaläraandjalt, nende teenistuse wõtab. Nõndawiisi teost wõib „liitlaste" sõjalistid kõigi rahwaste wendsust ja „ühisust".

Kui kapitalistid kõige rahwaste wendsusest räägiwad, siis ei mõtle nad sugugi mitte kõiki rahwaid rahustada ja konfliktisid rahwaste wahel lõpetada. Oh ei! Kapitalistid tahawad ainult rahwaid jagada. Pariisis teewad nad nüüd uut Europa kaarti ja ei tüsi seegi ju res mitagi kõigi rahwaste piiridest, wabadusest ja nõnda edasi.

Mis pidid? Tükk Saksamaad kõigatse Prantsusmaale, teine tükk Poolamaale kõmas tükk Belgiale, ka teiste jaoks leidub tahjaid. Jaltaline anta je muidugi suurema Lõuna-Slaawi rahwastest. Tüklased, kes ise seni teisi rahwaid orjastanud, langewad ise orjuse alla.

Siin pole juttugi rahwaste wabadusest ja enese määramisest. Iga kapitalistline röowik ajamib niipalju kui alju tal selleks jõudu jätab ja kui aljut ta aga röowida suudab.

Misjugune peab olema siis kawatsetaw „rahwaste ühisus"? Kui sel ühisusel ülepea mingisugune tarwidus on, siis tarwitawad kapitalistid teda kõige peale kõigi maade töölaste wastu.

Tuletame meelde Napoleon I kukutamisele järgnewat „Püha ühisust". See ühisus oli siis kõigi taaurlikumate Europa isewalitsejate ühisuseks. Kõik wabaduse tuled lämma aetakse, kõik wabaduse liikumised uputatakse weresse, isewalitsejate teenistusi pannakse Europas maksma. Misjugune oli isewalitsejate „püha ühisus".

Misjugune tulewik on kapitalistide rahwaste ühisusel. Töörahwa wabaduse nõuete mahasurumiseks on neil seda ühisust tarwis. Ja seda ühisust nad asutawad nüüd, sest ajaluga teisab neil meeles.

Kõigi maade proletariadi kohuseks on seda ühisust purustada ja tema asemele luua kõigi maade töörahwa wennaliku ühisus.

N. K

Päewauudised.

Walga sihis.

Walga sihis on seisukord wäga kindel.

Onnetsete põhjused.

Lätimaa rewolutsionilise nõukogu liige Dauman ütles ajutiste Eestimaa õnnetuste puhul, et need õnnetused Eesti walgekaardi julisest üle kaalust olenewad. Peale selle ei jõudnud Eesti Töörahwa Kommuna walitsus töölistest ja maatameestest küllalt suuri jõudusid organiserida.

Eestimaa wäerinnal.

Pärnu ja Wiljandi sihis töötawa hästi organiseritud walge Eesti ja Soome wäeosad ja nimetamata Pihkwast põgenenud walgekaardilased. Paljudes wäeosades on juhatajateks Roosi ja Soome ohwitserid.

Mille peal põhjeneb walgete edu.

Walge-Eesti wäeosade tubisust tuleb sellega seletada, et igas wäeosas iseäralised wõitluse grupeed olemas on: nagu näituseks surma-pataljonid, walgete salgad jne., kus soldatid head palka saawad. Nende kohuseks on teisi tagant lihutada.

Kõwendatud Eesti walgekaart

tungib kõigis sihtides ägedasti, kuid ilma tagajärgedeta, kallale.

Wale jutud.

Igasugused ruralad kuulujutud hõõrumiste kohta wägede juhatuse ja Eesti töörahwa walitsuse wahel on täiesti waled ja provokatorised. Oige wastupidi, wägede juhatus töötab Eesti töörahwa kommuna walitsusega ühel meelel.

Tartust lahkumise ajal.

Kui meie sõjawäed Tartust lahkusid, anti paljudest linna majadest punasewäelaste peale tuld püssidega, automatliste püssidega ja ka kuulipildujatega. Selle juures on kindlaks tehtud, et tuleandmisest ka mailus osa on wõtnud.

Uralski langemine.

Orenburg, 24. jaanuaril. Tänu wõtsid meie wäed Uralski ära, waenlane taganeb korratuses.

Kunguri poole tungimine.

Pealetungiwad nõukogu sõjawäed jõudsid wõideldes Kunguri juure.

Nõukogude wägede ühinemine.

Orenburgis ühinesid meie ja Turkestani nõukogude sõjawäed. Kasalad põgenewad. Raudtee jaamades ja teedel wõeti kaks weduriit ära, millest 18 auru all olid, ja 8000 wagunit, määratu hulk mitmesugust sõjakraami.

Tartu langemise puhul.

Tartu langemine tuli suuremalt osalt selleks, et wäelitnik olew Eesti polk wastu ei pidanud, ilma kellegile teatamata wäeliinilt lahkus, mille tagajärjel waenlase soomusrong linna tungida wõis.

Aeroplanide kallaletungimine.

Walgast lendasid kaks aeroplani Tartu poole, et waenlase soomusrongi peale pomme wisata. Hiilgawalt oma ülesannet täites, tulid aeroplanid warsti tagasi.

Wäljamaalt.

Silmakirja teenrid.

President Wilsoni ettepanekul wõtsid liidurikkide walitsuste juhid, Wenemaa asjus, järgmise otsuse wastu: liidurikkide esitajate ainukeseks soowiks on Wene rahwale abi anda. Liitlased näewad et Wene rahwa hädad ja meeleheitlik seisukord ikka suuremaks lähewad ja et neid pole usuda seni wiimata on kõrwaldada, kui Wenemaal korda ei ole.

Ta tunnistawad, et Wene rahwal õigus on oma sisemisi asju ilma igasuguse wälimise sissejegamiseta ja juhatajeda õiendada.

Liitlaste ainukeseks sihiks on kõik wõimalikku teha, et Wenemaal rahu maksma hakkaks, niisamuti tulla igasugust abi anda praegustest rasustest pääsemiseks.

Seepärast otsustasid liitlased kõiki Wenemaal organiseritud grupede esitajaid, kes politsilise wiimu ja sõjalise kontrolli poole püüawad, kes need proowokatoorsed— peale Soomemaa ja Poolamaa. — Marmora meerel olewatele Prantsi saartele ärapidamiseks.

Saksamaa Asutawa Kogu walimised.

— Baieri walimistel on hääli saanud: Baieri rahwa erakond — 108 000, sotsialdemokradid — 920.000, Saksa rahwa parteitei — 407.000, Baieri talupojad—323.000, rahwuswabameelne erakond — 12.000, iseseisewad sotsialdemokradid — 75.000 ja alamohwiseride ühisus — 12.000.

— Walimistel on Asutawasse Kogusse järgmistele isikutele kohad kinnitanud: ise eisewale-sotsialdemokradile Hasele, iseseisewale sotsialdemokradile Echornile ja endisele Saksa riigise retärile, Dernburgile.

— Lõpulisi teateid pole weel saadud: 433 kohast punduwad 51 kohta teated. Seni on kohe saanud, 382 koha hulgast: sotsialdemokradid — 159, trüstline rahwa partei — 74, Saksa rahwuslane partei — 30, Saksa rahwa partei — 20, Baieri talupojad — 3, wäitsed parteid — 4, Saksamaa demokraatline partei — 7. Praegu pole weel kindlasti teada, misjugustest parteidest Asutawas Kogus enamus tekib.

Armeenia Gruusiast sõda

kestab Taga-Kaukasias edasi. Gruusinlased andsid täest Borshalinski kuristiku, selle juures 3 soomusautod, kuulisid ja wangisid kaotades. Armeenlased juures said armeenlased lüia. Ahakalaksi maakonnas on 4 punata kokkupõrkamised

Rahutused Saksamaal.

Hamburgis olid kommunistide poolt wäljakutsunud rahutused; 23. jaanuaril wõtsid töötatöölised ja kommunistid politsei sillad tormiga ära, wõtsid püssid ja kuulipildujad oma kätte. Kohalik tööliste ja soldatite saadikute nõukogu wõttis kohe abinõud tarwitusele, sõjaseisukord kuulutati wälja ja kord jäeti jalule. Selle peale waatamata kattes sõit Hamburgi liinil. Kõik teatrid, kinod ja õllepeod pandi kinni. Tramwai liikumine jäi seisma. Nõukogu nõudis 48 tunni jooksul kõigi sõjariistade äraandmist. Kes sõjariistu ära ei anna, seda tabatakse sõjakohtus. Endine Hamburgi nõukogu esimees, isesejsew sotsialist. Dr Safenberg, lahkus ametist. Ta asemele waliti Scheidemanlane.

— Bremeni arstid, niihästi ka seltskondlistes ja eraha gemajades otsus asid oma tegewust seisma, nupea kui linnas poliitiline streik algab panna, ehk kui Bremeni walitsus, politjlistel põhjustel wangistatakse. Bremeni apteekrite ühisus otsustas arstide streigi korral, kõik apteegid kinni panna.

Wiimesugused teated.

— Konstantinopolis olid wiimastel päewadel korratused. Konstantinopolis olewate liitlaste wägede juhataja ütles, et eda pidi Konstantinopoli politseid ja walitsusasutusi kontrolerida tahab.

— Argentinas wangistati 4 wenelast kes enamlaste laadi ajast riigipöörde katsest osa wõtsid. Otsitakse 42 osawõtjat.

— „Vorwärts" teatab et Sophias ja teistes Bulgaria linnades suured enamlaste rahutused olid, mis seisukorra häirimahtulikuks teeb. Neid rahustama kutsuti Prantsuse sõjawäed.

— Prantsuse wõimud on nende käes olewatel Saksamaa raudteel 10 tunnise tööpäewa maksma pannud. 8-tunnine tööpäew oli Saksa tööliste arwates kõige suurem rewolutsioni wõit.

— Helwetsia lastakse rahu konferentsile. Rheini laewasõidu küsimuse ja Hotari lepingu arutamise ajal.

— Lionist teatatakse, et esmaspäewal rahukonwerentsi liikmete walituste läbiwaatamise on alganud.

— Paderewski palus liitlasi, et nad Poolamaa liidurikkide hulka wõtaks.

— Liitlased kawatsewad Wenemaalt tagasiwaid Saksa sõjawäed Poolamaa piiride kaitseks enamlaste wastu, pagata Saksa wägede juhataja ei olnud sellega nõus, waid soowitas sellest asjast Saksamaa walitsuse poole pöörata.

— Berlinis anti päraste Asutawa Kogu walimisi täst sõjariistu ära korjata. Wabatahtliste korpus, peale Reinhardi polgu ja merewäe brigade, saadeti laiali.

— Lwowist teatatakse et juudid ukrainlaste poolehoidmise päraste taewikuid kaewama saadetakse.

— Rasked kaotused on poolakate peale mõju awaldanud. Seni on nad wõitlustes 250 surnud ja 2500 wangi kaotanud Peale selle on rahaline kriisis suur Krahw Molhinski ohwerdas miljoni, et poola wahisalkade streigist peaseda.

— Sakja walitsus käskis Leedu Taribale sõjawäe organiserimises abi anda.

— „Freiheiti“ teatel on Scheidemann lased oma sandarmi politika kaitseks ohwitseridest ja üliõpilastest isearalised wäesalgad asutanud.

— Braunschweigi walitsus nõuab keskpõhja Saksamaa wabariigi asutamist.

— Saksamaal kaswab streigi liikumine Silesias ja Ruhri ringkonnas. Ulem-Silesias ulatab streikijate arw 30 000 peale. Ruhri ringkonnas streigiwad 13 kaewanduses 10 000 töölist.

— Tagurline ajaleht „Die Post“ awaldas ohwitseride üleskutse, milles Scheidemanni walitsust ainult Asutawa Kogu kokkuastumiseni toetada palutakse. Üleskutse sihiks näib olema monarhia sissejeadimine.

Wenemaalt.

Nisu Ukrainast.

Ukraina toitlusministeriumi ja nõukogude walitsuse wahel tehti leping, mille järel Ukraina walitsus Wenemaale 2 miljoni puuda nisu lubas anda, 22 rbl. puud, selle tingimisega, et nõukogude walitsus kaks kolmandikku sellest wõlast riide kaubaga tasub.

Sm. Steklow liitlaste ettepaneku kohta.

Sm. Steklow awaldas wiimses K. T. K. „Jswestijas“ kirjatüki, milles ta liitlaste telegrammi, milles Wenemaale ettepanek tehakse, rahuläbirääkimistest osa wõtta, harutab. Kirjatüki pealkiri oli „Enam selgust“. Ta tähendab, et liitlaste ettepanekud selguseta ja arusaamatud on. Peaasi, mis Wenemaad rahustaks, oleks kategoriline teadaanne, et liitlased Wenemaa asjadesse ei sega. Kuid liitlased seawad muu seas nende läbirääkimiste eeltingimiseks sõjariistade rahu, kuna Wenemaal tõepoolest mitte seda ei peeta, waid klassiwõitlust.

Liitlaste teadaandmine on tõepoolest Wenemaa asjadesse segamine. Kuid kunagi polnud Wenemaa seisukord nii hea tema wõitluses, kontrrewolutsioni wastu kui praegu.

Rahwuswaheline kommunistline kongress.

Sm. Lenin pööras Poolamaa, Soomemaa, Austria-Ungari, Lätimaa, Saksamaa kommunistide poole üleskutsega, lähemal ajal kommunistide kongressi kokku kutsuda. Kongressi möödapääsematust põhjendatakse sellega, et praegusel ajal kõigi sotsialistide seisukordade pankrott päewakorrale on tõusnud. Käesolew silmapilk ei luba kommunistlist partid, kui ainukest kes kindlasti püsib kommunistlisel alusel. Edasi toob sm. Lenin 15. punktis kõik ette, mis kongressi töö aluseks peab olema.

Rahwushariduse osakondade juhatajate kongressil

otsustati poliitiliste ja kaswatusteadliste juhtide tarwilist hulka muretseda. Niisamati otsustadi õpilasi riietega, jalanõudega ja tarberiistadega warustada. Et koolihariduse töölistele kättesaadaw oleks, otsustati töölistele ja waesematele talupoegadele uusi koolisid awada. Kuni 17. a noored tulewad täiendusgrupede kaudu koolide juure koondada.

Juutide rüüstamine Ukrainas.

Wiie päewa jooksul 5—10. jaanuarini oli Berditshewis werine juutide rüüstamine 5. jaanuari hommikul hakkasid ükskud sõjariistus grupid uulitsal juute peksma. Linnas algas hirmus möll. Magasinid pandi kinni. Algas magasinide rüüstamine. Uulitsad olid põgenenuid täis. Korterid otsiti läbi. Surmati 50 inimest. Üksikud tapmiselood olid koledad. Ainult 9. jaanuaril wõeti rüüstamise lõpetamiseks abinõusid tarwitusele.

Erakorraliste komisjonide kuritegewus.

Moskwa kubermangu nõukogu tööosakonna tööinspektorite koosolekul toodi mitu juhtumist erakorraliste komisjonide kuritegewuest. Serpuhowis pekssid erakorralise komisjoni liikmed „Hutorowo“ wabriku töölisi. Krestowikowi wabrikus kuulutas erakorraline komisjon 8 töölist pantwangideks. Selles wabrikus olid toidu puudusel rahustused. Rahu tuli alles siis, kui tööosakond asjasse segas ja töötatööliste kasja asatati.

Meie seltsimehed Siberis.

Ufa ajalehed näitawad kui kaua Siberis kestis tööliste ja talupoegade wõitlus. 3. detsembril ilmus „Narodnoje Delo“ weergudel järgmine Siberi sõjawäe teadaanne:

„Lõuna wäerinnal, Minusinski kreisis, wõtsid meie wäeosad Danilowi tehase, Bolsha a Inja, Shesinskoje ja Dubensko e külad ära.

Semiretshjes, Aksu piirkonnas on luuramisesalkade tegewus“.

Peab tähendama, et need maakohad kõigest 20—40 wersta Minusinskist eemal on. Minusinski linn asub Jenissei jõel. See esti näitab, kui kaua meie seltsimehed Lõuna Siberis püsiwad.

Kuinshist teatatakse seisukorra kohta 14. oktobril:

„Kumdsihs olew Wenemaa konsul Luba telegrafirib, et Dshargenti garnisonile toetuseks saadetud punasewäelased hulga haawatutega kokku juhtunud ja tagasi on linnud.

Djarkentis on umbes 300 punasewäelast ja umbes 300 Kuldshani põgenenud kasakat. Sophia stanitsa juures hakkasid punasewäelaste bandid lõuna kasakaid mahatapma, padrunite puudusel tegid nad seda mõõkadega ja püssitikudega. Lõunlased on walmis wiiluswägedega ühinema. Talupoegade hulgas on suur rahulolematus enamlaste wastu“.

Tähendab, et Semiretshje ja kauge Kesk-Asia piirkondades punasewäelased weel tõdanlusele wastu panewad.

Asutawa Kogu deklaratsion.

Es-eride partei delegatsioni ja Asutawa Kogu liikmete kongressi eestseisuse poolt on järgmine üleskutse awaldatud:

„Soldatid, wabatahtlised ja teenisusesse kutsutud!

Siberi tagurlased on oma hoobi juhtinud kõige demokratliste parteide ja asutuste wastu. Liitlased ei tunnistanud ei nõukogude wõimu, ei Asutawat Kogu, waid tunnistasid ainult Koltshaki ja Denikini wõimu. Milgisugusel tingimisel ei wõi es-eride partei kodanluse diktaturile kaasa töötada.

Kõik es-eride partei liikmed, kes meie seisukohal asuwad, ei saa nõukogude wõimu poolt taga kiusatud. Teile teada andes rahwa sõjawäe soldatid, siberi, kasakote ja tsheho-slowakide wägedes, praegusest saatkonna kokkuleppest, kutsub es-eride parteis kõiki tõsiseid demokrate, kõiki töölisi ja talupoegi, et nad ei mängiks kodanlaste reaktsionäride pimeda sõjariistade osa. Pöörake oma sõjariistad Koltshaki kodanlis diktaturi wastu, töötage ühes nõukogude wägededa“.

Mitmesugused teated.

26. jaanuaril tuleb Moskwas nahatööstuse tööliste ametiühisuste kongress kokku.

— Rahwushariduse komissariat otsustas õigusteaduse fakulteetide likwideerimisi kuni 1919 a. 15. weebruarini pikendada.

— Wiimasel ajal on Moskwas 20 autod ära röövitud.

— Harkowi linnateenijate saadikute nõukogu, mis seni enamluse wastane, wõttis nõukogude walitsuse maksmaks tunnistamise resolutsioni wastu.

— Kuna Bjelostok poolakate poolt ära wõeti on raudtee ühendus Saksamaaga katkestatud. Sellepärast ei saa saksilasi koju saata.

— Lähemal ajal hakatakse kihutustöö otstarbel kahenädalalist sõjawangide häälekandjat „Sõjawangi hääl“, wälja andma.

Töörahwa waenlaste laagris.

Kindral Denikin — ülemjuhatajaks.

Unioni agentur teatab Jekaterinodarist et mitmesuguste Krasnowi, Koltshaki ja Filimonowi wahelise kokkuleppimiste järel kõigi Lõuna-Wenemaa maa ja merewäe jõudude ülemjuhatajaks kindral Denikin on nimetatud.

Parempoolsete es-eride töö.

Es-erid jätkawad oma põrandaalust tööd, mis Nõukogude wõimu wastu on sihitud.

Mõni päew tagasi laotati Nikolai raudtee Peterburi waksalis üleskutset laiali, mis Asutawa Kogu tegewusele oli pühendatud ja kus ikka weel wana laulu lauletakse. Üleskutsel oli alltiri: „Es-eride partei Peterburi komitee.“

Parempoolsetest ei jää ka pahempoolsed es-erid maha: nad laotawad ka mingisugust deklaratsioni laiali.

Iga uguste seda sorti lehtede wastu on elanikud küllalt ülestõitsed.

Wabastatud maades.

Pankade natsionaliserimine.

Walgas anti pankade natsionaliserimise dekret wälja.

Sm. Rakowski Harkowis.

Harkowi jõudis Ukraina tööliste walitsuse esitaja sm. Rakowski.

9. jaanuari mälestuseks.

Riias ja Miitawis pühitses kõik proletariat 1915. a. 9. jaanuari päewa. Linnad olid lipudega kaunistatud, igalpool olid miitingud ja kontserdid.

Lätimaa nõukogude walitsus

saab oma sõjawägedega waba Lätimaa piire kaitsema ja ei luba walgekaardi bandesid neid teesid, mis Wenemaale wiiwad, oma kätte wõtta.

Mitmesugused teated.

— Kiiewis awati kõik pankade seifid direktoriumi käsul.

— Wabrikute poolwalmis ja tooresainete hindamisel kawatsetakse wabrikuid Riiga tagasi tuua.

— Minskis pühitseti 9. jaanuari suure rahwahulga osawõtmisel.

Peterburi teated.

Komanderitud tööliste ja teenijate palgaolud.

Töölistele ja teenijatele kes ametiasutuste poolt ametiühisustest tööle komanderitud makstakse palka nende asutuste poolt, kust nad komanderitud. Palga normiks on, siis kui nad ainult oma asutuse asju ajawad, ametiasutuse keskmine palganorm, kui aga nende tegewus laialdasem, siis makstakse ametiasutuste teenijate palga järele.

Tramwai maksu kõrgendamine.

27. jaanuarist tõstetakse tramwai maksu 1 rublani. Punasesõjawäelastele ja madrustele on 35 kop määratud.

Kauplemise aeg.

1. linna raioni nõukogu otsustas kauplemise aega muuta. Linna pood on kella 9—3 lahti, kuid turgudel saab kauplemine kella 7—1 kestma. Peale tähendatud aja ei tohi ükski pood ega turg lahti olla.

Wäerinnale saatmine.

Täna saadetakse Roschdestwenski raioni marsi root wäerinnale. Enne ärasõitu antakse sõjawäe osale lipp.

Haigemaja teenijad.

Haigemaja teenijate majanduslise seisukord on wilets, sellepärast otsustas haigemaja teenijate ametiühisus nende seisukorra parandusseks abinõusid tarwitusele wõtta.

Kõik miitingutele.

Kihutus-haridusliise osakonna juhataja sõjawäe komissariadi juures otsustas määrust awaldada, et kõik punasesõjawäelased sunduslikult miitingutest osa peaksid wõtma.

Mitmesugused teated.

— Narwa raionis registreriti oktobrikuul 52 abielusse astumist ja 14 sündimist; nowembris 70 ja 37; detsembris — 112 ja 107.

— Põllumajanduslise institud Kamenoostrowi prospektil kawatseb uusi jaoskondasid awada.

— Täna kell 7 õhtul on kunsti kossis sümfonia-kontsert 1-se naistööliste kongressi auks.

— Soojatsube laialilagunemise põhjusel otsustati haigemajasid rewiderima.

25. jaanuaril kell 6 õhtul awatakse kino mehanikute kool. Sergiewa uul. nr. 24.

Partei elu.

Parteiline töö külades.

Meil kommunistidel oli raske külades tööle asuda. Raskusid tegi selle töö algamise juures talupoegade arusaamatus ja tema mahajäämine linna töölisteklassist. Iseäranis Peterburi kubermangus takistasid meid külakurnajad, mis tihedalt üle kubermangu asuwad. Oktobri rewolutsionini wõisime ainult kihutustööst talupoegade hulgas unistada. Politiliselt mahajäänud waesed talupojad ei olnud weel aru saanud, et neil linnatöölistega ühised huwid, waid asusid külakurnajate mõju all. Kuid wiimaste aastate sündmused walmistasid kommunismuse idudele talupoegade hulgas maad. Lõpulikult otsustas seda oktobri rewolutsion. Sellest silmapilgust hakkasid kommunistlised idud ikka rohkem ja rohkem waesete talupoegade ringkondadesse tungima. Alguses ei asutatud siiski kommunistlise partei osakondi, kuid nende asutamise asuti alles juuli kuul 1918. aastal. Praegu kaswab igapäewaga kollektiwide arw. Neid on juba ligi 7.000. Paljude külade kollektiwid on ka juba parteilisi töömehi wäerinnale annud. Läheb töö edasi ja nõnda ehitakse Wenemaa külasid kommunistlisel alusel.

Raionides.

I. linna raionis asuwa jalawäe polgu kollektiw otsustas üleüldisel koosolekul joomise pärast seitse seltsimeest, kes polgus wastutawatel kohtadel asusid, parteist wälja heita.

* * *

II. linna raioni partei komitee koosolekul otsustati partei liikmetest sõjawäe osa organiserida. Selleks waliti neljaliikmeline komisjon, mis organiserimise plaani wälja töötab. Pärast seda waliti kolmeliikmeline komisjon, mis sõjariistade kandmise lubasid wälja hakkab andma.

* * *

II. linna raioni organisatorite koosolekul arutati sõjawäe tsensuri küsimust, kus otsustati nõuda, et kindel piir selleks wäljaarwatataks, mida wõib awaldada „Musta laua“ osa kohta, mis „Prawdas“ ilmub, tehti otsuseks, et seda ainult terwitada, kuid enne ajalehes ilmumist peab seltsimeeste kohus raioni asja läbi waatama. Üleüldisest sõjawäe õpetusest kuulati aruannet, millest selgus, et seal töö jõudsaste edeneb, kus palju kommunista, sellepärast otsustati kõik jõud üleüldise sõjawäe õpetuse korraldamiseks koondada. Peterburi toitluskomissariati saadeti 20 seltsimeest tööle.

Talupoegade elu.

450 tuhat rubla maatööde heaks.

Tsherepowetsi kub. algasid tööd 1000 desjatini põllu- ja 600 desjatini heinamaa walmistamise alal. Selle töö jaoks on rahwamajanduse nõukogu poolt 450 rubla annetatud. Tööd kawatsetakse 1. augustiks 1919 aastaks lõpetada. See uuesti haritud maa saab Ustjushna linna tarwituseks antud ja seal kawatsetaks ühispõlluharimist korraldada. Tööd teewad kohalikud töölised, kes sügisel tööpuudusel rastes seisukorras asusid.

TÖÖLISTE KULTURA.

Eestikeelne tehnikum

Eestis on olnud ja saab olema weel kaua puudus igasugustest haritud jõududest, ja see puudus tuleb iseäranis terawalt nähtawale niisugusel murde ja ümberehitamise ajal, nagu praegu üleelatawad päewad seda on.

Kui suur ka ei ole puudus laialdoma üleüldise haridusega isikutest, kuid see puudus ei torka laiale seltskonnale mitte nii silma. Kui tähtis ka ei ole lai filosofialine üleüldine haridus, tema peale waadatakse siiski tihti kui uhkuseasja peale, ilma milleta läbi saada wõib ja ilma milleta kaugelt suurem seltskonna enamus tõesti läbi saab. Mille hädalist tarwidust seltskond üleüldisest haridusest palju tähtsamaks peab, on tehnikaline haridus.

Moodsaks sõnaks on saanud, et meie praeguse igapäewase elu raskused, kas peaasjalikult, wõi isegi ainult tehnikaliste jõududu puudusest tulewad. Ei ole asjatundjaid inseneri, tehnikuid, meistrid, eritöölisi... Seda kaebab Wene ajakirjandus, seda kuuldub meil Eesti ringkondades.

Kuigi meie seisukohal asume, et üleüldine haridus seltskonna elu uuesti ülesehitamisel palju tähtjam on, kui tehnikaline eriharidus, siiski ei taha meie wiimase tähtsust wähendada. Tehnikalise eriharidusega isitud on seltskonna normalsele elamise wõimalusele üliwäga tähtsad, kuid iseäralise tähtsuse saab nende tegewus just niisugustel lagunemise aegadel, nagu seda meie päewad on.

Astume Eesti oludele lähedamale.

Meie tehnikused räägiwad palju selle üle, kuidas terwet kodumaad tuleks elektrijõuga toita. Selleks on looduse poolest rikkalikud wõimalused antud. Narowa kosed on otsatu jõuhallik, millest wäike osa senini kasutatud sai. Suur osa kodumaa pinnast on turbasoode all, mis senini täitsa kasuta wõi isegi kahjutoowalt seisid, kui mitte seda lugeda, et „noor-eestilised" luuletajad soo-ilust laulusid sepitsema hakkasid sedawiisi mõnerublalist honorari teenisid.

Wiimasel ajal on õige palju juttu olnud kodumaal laialt leiduwa põlewa kiwi üle. Temast jutustawad insenerid wõhitu kõrwale täielisi imeasju. Kinnitatakse, et põlewa kiwi küttaineks tarwitamine suur raiskamine oleks, kuna temast palju wäärilisemaid aineid saada wõib. Põlewa kiwi hulka kodumaa pinnal rehkendatakse wäga suurte arwudega...

Sõja ajal on hoonete ehitamine üle terwe ilma, niisama ka kodumaal, soigus olnud. Nüüd tuleb esiotsa sel alal mitme aasta jagu tagant järele täita...

Kõik see ja weel terwe rida teisi ülesandeid saawad enam kui rohkesti tegemist andma meie tehnikutele ja saawad neid nõudma palju rohkemal arwul, kui senini.

Siit tõuseb iseäranis terawalt päewakorrale tarwidus tehnikalise ettewalmistuse järele. Insenerisi meil eht weel leidub, kuid täieste puuduwad meil tehnikud, inseneride abilised, kelle õlgadel harilikult tegelik tööjuhatamine seisab.

Selle puuduse täitmise peale on meil ennemgi mõeldud. Tallinnas kawatses weel läinud suwel sealne Tehnika selts tehnikumi käima panna, et aga Saksa ülemus selleks luba ei annud, siis lepiti tehnikaliste kursustega.

Missugune nende kursuste saatus oli, on teadmata.

Teisest küljest kawatses ka Peterburi Eesti Tehnika Selts eestikeelset tehnikumi awada. Peale terwe k[illegible]sete ja otsimiste rea hakkab see kawatsus realse kuju omandama.

Teatawasti töötab Eesti Töörahwa Ülikoolis algusest peale tehnika osakond, mis üks elawamatest teiste hulgas oli. Nüüd ühinewad Eesti tehnikumi kawatsejad ülikooli tehnika osakonnaga ja saab selle töökawa niiwõrra laiendatud, et ta kawatsetud tehnikumi praktilist ülesannet ka täita wõib. Nimelt tulewad mitmed kawatsetud tehnikumi algatajad Ülikooli tehnika osakonna õpejõududeks, nii et osakond ka tegelikku ettewalmistust tarwilikul määral oma kuulajatele pakkuda wõib. Iseäranis oleks ülestähendada et ülikooli tehnika osakonna õpejõudude hulka astub endise Kunstide Akademia ehitusosakonna professor A. Polestshuk, keda oma erialal Wenemaa üheks paremaks asjatundjaks peetakse ja kelle õperaamatu järele terwed põlwed tehnikuid on õppinud ja õpiwad.

Et oma uutele ülesannetele wastata, tarwitab ülikool palju awaramaid ruumisid ja nende otsimisega ongi praegu ülikooli juhatus ja Eesti kooli sektsion ametis. On loota, et sellest küsimusest lähemail päewil üle saadakse. Ja siis asub ülikool uue jõuga tööle, kokku tutsudes wanu kui uusi õpilasi.

Lähemat töökawa üle teatame kohe, kui ülikooli korteri küsimus selgib. I. D.

Eesti töökoolide õpetajate ja kultur-hariduslise asutuste esitajate konferents.

(Ärapeetud Peterburis 12. jaanuaril 1919 a.)

Konferentsi juhatajaks walitakse H. Leetsmann, abiks H. Anwelt ja kirjatoimetajateks smd. Radik ja Tamm.

Päewakord:

1. Aruanded kohtade pealt.
2. Eesti töökooli organiserimine ja õpekawa.
3. Wäljaspool kooli hariduse küsimus.
4. Eesti töökoolide õpetajate organiserimise küsimus.
5. Jookswad asjad.

Konferentsi otsustati Põhjaringkonna Eesti hariduslise asutuste ja töökoolide õpetajate konferentsiks tunnistada, kus juures kodumaalt osawõtjatel põhjusmõttelistes küsimustes hääleõigus on, kuid Põhjaringkonnas asuwate hariduslise asutuste sisemise korralduse küsimustes nendele hääleõigust mitte anda.

I. Aruanded kohtade pealt. Aruandjad kirjeldawad asunduste majanduslist ja waimlist seisukorda.

Asunikud on juba aastate eest kodumaalt Wenemaa metsadesse asunud, kus nad endid majanduslisel iseäranis wiimastel aastatel, on jõudnud kindlustada. Waimliselt aga ei ole asundused mitte tõsuda suutnud.

Koolide ülewalpidamine lasub weel paljudes asundustes asunikkude õladel, isegi pidudega kogutakse raha koolide ülewalpidamiseks (Sarotoki asundus Luuga kreisis). Koolide wõrku on üleswõetud suurem osa Jamburi kreisi Eesti töökoolidest, mis Eesti osakonna kultur-hariduslise toimetonna töö tagajärg on. Luuga, Nowgorodi ja teistes maakondades edeneb Eesti töökoolide organiserimine kohaliste tööjõudude puudusel wäga wisalt. Mis puutub kulturhariduslisse üleüldse, siis ei leidu peale raamatukogu üksikutes asundustes peaaegu midagi. Haridus- ja karskuseltsid, kus nad on elutsenud, ei wasta enam elunõuetele ja on sunnitud hingusele minema. Paljudes asundustes on usuline wool tugew, nõutakse õpetajate käest palwetundide pidamist ja teiste kirillise toimetuste täitmist.

Tung hariduse järele on olemas, nõutakse 2. astme töökoolide asutamist, on kawatsusel uute koolimajade ehitamine, milleks aga eeskujulikud ehituskawad puuduwad.

Õpejõudude järele on nõudmine suur. Kodumaa esitaja seletab, et kodumaa kool Saksa okkupatsioni wõimude rõhu all on kannatanud ja loodab, et Nõukogude walitsus kooli tarwilisele kõrgusele tõstab. Nu küsimuse lahendamine ei sünnita kodumaal raskusi, rahwas on usuõpetuse ärakaotamise poolt omas suures enamuses, kirikute kinnipanemine ei sünnita inimeste hulgas meelehärma ja wõetakse elawasti osa rahwa õpetajate poolt ärapeetawatest jutlustest.

Läbirääkimistest aruannete kohta selgub, et nõukogude juures asuwad haridusosakonnad ei suuda keelemõistmise puudusel Eesti töökoolide organiserimise ja korraldamises küllalt wastu tulla.

Wõetakse järgmine otsus wastu:

Silmas pidades, et kohalikud kubermangu ja maakonna kulturharidusosakonnad ei suuda täita Eesti kultuurharidusliisi nõudeid, tunnistab konferents tarwilikuks luua kubermangu ja kreisi nõukogude juure tarwidust mööda ja Rahwaharituskomissariadi Rahwuswähemuste Eesti sektsioni äranägemisel organid, kes kohtade peal juhits Eesti kultur-hariduslist tööd.

II. Eesti töökooli organiserimine ja õpekawa.

Konferentsi algatajate poolt walgustatakse wana kooli puudusi ja selgitatakse töökooli põhjusmõtet. Peale läbirääkimiste wõetakse järgmine otsus wastu:

Tunnistades, et töökool on asutus, kes kaswatab Nõukogude Wabariigi põhjusmõtetele ja töörahwa eluhuwidele wastawaid kodanikka, otsustab konferents Eesti sektsioni kohustada kõiki jõudu koondada Eesti I. ja II. astme töökoolide organiserimiseks asundustes, kusjuures tuleb ühendada koolide awamisel wähemaid asundusi.

Õpetajad kohustawad endid asuda töökoolide teostamisele kohtade peal.

Otsustati õpekawa läbi arutades wähendada emakeele tundide arwu ühe tunni wõrra I. astme III. IV. ja V. grupetes, Wene keelt otsustati õpetada nadalis 3 tundi III. grupes ja 4 tundi IV. ja V. grupedes, ajaloo tundides leiti tarwilik olewat õpetada kodumaa ajalugu ja maadeõpetuse sundidel kodumaa tundmist.

Konferentsi poolt wastu wõetud õpekawa:

	I. aste.					
	I.	II.	III.	IV.	V.	Kokku.
	Grupped.					
Emakeel	10	8	6	5	4	33
Matematika	2	4	5	4	5	20
Joonistamine	3	2	2	2	1	10
Käsitöö	2	1	2	2	2	9
Muusika	2	2	1	1	1	7
Loodusõpetus	—	3	3	4	5	15
Maadeõpetus	—	—	2	3	3	8
Ajalugu	—	—	3	3	4	10
Wenekeel	—	—	3	4	4	11
Tundide arw nädalis.	19	20	27	28	29	133

Järgneb töökooli eelarwe küsimuse arutamine.

Õperaamatute seisukorda käsitades leitakse seni tarwitusel olewad raamatud kõigiti puudulikud olewat, emakeelsed lugemiseraamatud tunnistatakse aga töökoolile täitsa kõlbmatateks. Tarwitada wõib neid kuni uute sellekohaste raamatute ilmumiseni eitawa materjalina, ära näidates kaswandikkudele töörahwa seisukohalt wale alust, mille peale need raamatud on rajatud. Otsustatakse uute raamatute wäljatöötamisele asuda, kus juures õpetajad endid kohustawad ainete kogumisel wõimalust mööda kaastööd teha, iseäranis lugemiseraamatute kokkuseadmiseks.

III. Kultur-hariduslist seisukorda asundustes igakülgselt walgustades otsustati:

Kubermangu-, kreisi- ja wolostinõukogude haridusosakondade juure walida esitajaid, kes wiibimata asuksid tööle rahwamajades ja sarnaste kultur-hariduslise asutuste organiserimiseks, kohalikkude jõudude kaasabil.

IV. Õpetajate organiserimine.

Selgitame töökooli õpetajatele ülesandeid ja ühinemise mõtet.

Konferents tunnistab tarwilikuks Põhjaringkonna Eesti töökoolide õpetajate ametiühisuse, otsustab registrerida kõiki konferentsist osawõtjaid ajutawa ametiühisuse liikmeteks ja walida ajutist eestseisust, kes astuks lähemaid samme Eesti töökoolide õpetajate organiserimises.

Ajutisesse eestseisusesse walitakse seltsilised Lutsman, Priimägi, Jlwes, Piiber, Jürgens ja kandidatideks Wälbe, Kreek, Al. Wallner ja Depman.

Jookswate asjade all juhiti tähelepanemist linnalaste halwade elutingimiste peale, iseäranis suwidel waheajal. Soowitati soojalt wõimalust luua töörahwa lastele linna müüride wahelt wabasse looduse peasemiseks, missugusel ettewõttel mitte ainult majandusline tähtsus ei oleks, waid üleüldis kaswatusline mõju. Töökooli põhjusmõte nõuab, et tuleb wõimaldada lastele elu- ja loodusnähtustega lähedat kokkupuutumist. Rahwuskoolide juures asuw Eesti sektsion kawatseb korraldada selle mõtte teostamiseks laste koloniisi, kus juures konferentsist osawõtjad nõus olemist awaldasid igapidi abiks olla suwekoloniide asupaikade muretsemisel.

Konferentsi kestwuse ajal peeti Eesti sektsioni korraldusel ettelugemisi kodumaa ajaloos, wenekeele metodikas, joonistamises ja matematikas, missuguste ainete üle kõnelesid Peterburi sm. Lenini nimelise töökooli õpetajad. Peale selle olid Wene professorite-kaswatusteadlaste ettelugemised töökooli küsimuste ja õpewiiside üle Wene proletkultis. Muu seas korraldati eriteadlaste juhatusel ekskursionid Sooloogia museumi ja käsitööharude näitlikuks tutwustamiseks mitmesugustesse töökodadesse.

Konferentsil tehtud tööd lõpuks kokku wõttes awaldawad ta algutajad kahjatsust, et erakorraliste raskete politiliste olude ja koosolemise lühikese wältuse pärast konferentsi tööwiljakus on kannatanud, kuid awaldawad ühes sellega lootust panna toime lähemas tulewikus pikema ajalisi kursusi, kus awaneks wõimalus pakkuda põhjalikumaid teadmisi õpeainetest ja nende käsitamisest töökoolis. Praegune konferents muutis aga siiski töökooli mõtte waljustamiseks, üleüldise kultur-hariduslise olukorra tutwustamiseks ja õpetajate lähendamiseks tähtsat osa etendada.

Konferentsi juhataja (allkiri).
Kirjatoimetaja (allkiri).

Asundused.

Kas seltsilised, wõi kommunistide poolehoidjate ringisid asutada?

Asundustes on seltskondlise elu liikumist märgata. Noored ja wanad tahaksid rohkem tegewusse astuda. Siin puuduwad neil aga juhtnöörid. Ei tea mida peale hakata. Paljudes kohtades taheiakse seltsisid asutada. Mitte seltsisid waid kommunistide poolehoidjate ringisid peaksime organiserima. Need wõiksid siis parteilist ja kultur-hariduslist tööd asundustes teha. Seltsilised astuge kokku. Wõtke poolehoidjate ringide põhjuskirjad endale juhtnööriks ja toimetage selle nõuete järele. Arusaamatuste korral pöör[illegible]n linna seltsimeeste poole ja küsige neilt juhatust.

Kas jätkub tantsuõhtudest.

Ühest ja teisest asundusest tulewad teated, et noored ainult tantsuõhtuid korraldawad ja seal waba aja mööda saadawad. Aga kas jätkub ainult tantsuõhtudest? Kas ei oleks meile ka teisi kasulikumaid lõbustusi tarwis? Nende küsimuste juures wastaks igaüks tantsu sõber, et tantsuõhtudest noortele ei jätku, et peab ka teisi lõbustusi olema. Teiste lõbustuste walimise juures peaks kindlalt silmas pidama, et uued lõbustused kasulikud oleksid, waid mitte ilmaasjatad nagu tants. Kasulikkude lõbustustena oleks soowitaw laulmine, ja üleüldse muusika, sport. Nende aladel tuleks igal noorel asunduses tööle asuda. Meie peame rohkem asjalikumaks saama, peame algajajärgu lõbustused minema wiskama ja praeguse ajajärgule wastawaid lõbustusi otsima.

Asunikud ja piduõhtud.

Pustapera asund kes tahtis kooli peremaja oktoobrikuul koolimaja piduõhtud toime panna, kuid asunikud, kes koolinõukogus asuwad, keelasid nii ilusa maja ahoone teotamise ära, sest koolimaja on ka asunikudele palwemajaks. Pidu korraldati külmas rehealuses. Detsembrikuul püüeti jälle kahte piduõhtut korraldada, mille lõpul noored inimesed jalga keerutasid. Kuid wanad inimesed said selle peale nii pahaseks, et omad lapsed koolist ära kutsusid.

8 jaanuaril oli uuesti pidu õhtu koolimajas korraldatud. Enne pidu tuli tööwöörmünderid oma papi paberiga, kes koolimajas pidupidamise ära keelas. Pidu õhtu korraldati siiski, kuid inimesi ei tulnud pidule, sest nagu kuulda on keelatud papi käsu wastu teha. Kaardimäng ja pitspallide pidamine on lokali lagunenud. Kõnekoosolekuid ei ole peetud, mille pärast inimeste keskel täieline arusaamatus praegustest poliitilistest sündmustest walitseb. Kõnelejad, kes rewolutsiooni käiku walgustatsiw oleks, siia tarwis.

Rekkowo.

Rekkowo mõisas seati minewal sügisel riigi majapidamine sisse. Praegu on töölised oma olukorraga täielikult rahul. Meil oli jõulu laupäewa kohalikude kommunistide poolt piduõhtule kutsumine Peterburist seltsimehi kõnelema kuid neid ei ilmunud. Kohalikude seltsimeeste keskel on mõte tekkinud Eesti seltsi asutada. Oleks tarwis juhatust selles asjas.

Punane sõjawägi.

Indendandid ja poliitilised osakonnad.

Sõjawäe warustamine on wiletsas seisukorras. Seda seletakse sellega, et indendandi walitsuses bürokratismus ja endised sabotashnikud walitsewad. Seda tundawad paljud kommunistid. Mitte ainult seda ei maksa imestada. Kuid ka ajalehti ja kirjandust ei saa meie wäerinnal wõitlejad.

Julgesti wõib oletada, et meie poliitilistes osakondades ja nende ekspeditsionides ometi sabotashnikuid ei ole. Millega seletada, et ajalehti wäerinnal korralikult kätte ei saa, waid alati kuulise hiljaks jäämise järele. Sabotashnikule wõib ennem andeks anda, kuid mitte oma seltsimehe kommunistile, kes oma kohuseid korralikult ei täida. Wiimastel päewadel tuleb mitmelt poolt teateid, et sõjawäe osade warustamine paremaks on muutnud, kuid millal warustakse meid ka paremini ajalehtedega?

Mida selgus esimesest proowi mobilisatsionist.

Meie raionis on proowimobilisatsionid möödas. Nendest selgus, et meie sõjawäe osad sapööri, telefoni ja teiste tehniliste osade poolt puudust tunnewad. Ükski sõjawäe osa ei wasta praegustele sotsialistele nõuetele, kui temas tehnilisi jõudusid ei ole. Sellepärast on meie kohus ka oma reserwi poltusid nende poolest kindlustada. Kõik tehnilised jõud tulewad arwele wõtta.

Jooksid.

2-sest Eesti Kerge Suurtüki batareist on ära jooksnud Johannes Park, ja et teda kui wäejooksitud tuleb kinni pidada ja batareisse tagasi toimetada.

Sõjawäe osakonna tegewus Peterburi raionis.

Sõjawäe osakonna tegewus suurenes pärast seda, kui organisaator ameti wõeti, kelle hoolels jäi punasesõjawäelaste organiserimine. Wiimasel ajal saatis osakond annetusi wäerinnale. Selle ülesande täitmise sihil organiseeriti punasesõjawäelaste poolt miitingud.

Uued instruktorid.

Neil päewil lõpetasid instruktori kooli 165 kursanti, kes üleüldise sõjawäe õpetuse sisseseadmise alal tööle asuwad. Kohe pärast kooli lõpetamist saadeti nad oma punktidesse, kuhu neid ennemalt oli määratud. Uued kursused sellel alal algawad 5. weebruaril tööd.

Põllumajandus.

Talupoegade nõuded ja puudused.

Iseäranis huwitawaks talupoegade olukorra tunnistuseks on need „maakuulajad", kes Põhja Oblasti Põllutöö Komissariadis ühe wõi teise seaduse kohta teateid paluwad.

Seni on käinud umbes 100 maakuulajat. Talupoegi huwitawad: maa sotsialiserimise säädus, ühe isiku maatarwitamise küsimus, perekondlik jaotus, mõisnikude wäl a tõstmine, eraomanduse õigus, põllutööriistade, karja ja metsa [illegible]. Kommunad kaswawad ja nad huwitawad talupoegi.

Talupojad tahawad oma põllumajanduslisi teateid suurendada. Nad paluwad et neile põllumajandusalist kirjandust antaks, põllumajanduslised koolid ja kursused awataks. Kool peab külaelanikudega kõige lähemas ühenduses olema. Ka kalapüü ja kalakaswatus ei unune. Tuntaw on loomatoiduainete ja kunstsõnniku puudus. Niisamuti puuduwad ka wilunud töötegijad.

Lindude kaswatus.

Põhja oblasti Põllutöö komissariadi osakond pöörab suurt tähelepanekut linnukaswatusele. Selleks kawatseb ta mitut ingulindude kaswatuspunkti korraldada. Niisamuti kawatsetakse ka linnukaswatuse inspektorite kursuseid awada.

Piimaasjandus.

Põhja oblasti piirkonnas organiserikse piimaasjandust laialdaselt. Selleks komanderib Warustuse Komissariaat igale poole oma instruktorisi. Ühes sellega kogutakse teateid karja hoiu, toiduainete kohta.

Linna proletariat püüab küladesse.

Ikka halwemaks lähewad elutingimised linnades ja eraldi Peterburis. See asjaolu sunnib linna proletarlasi küladesse rändama. Sellepärast ei tule imestada et paljud proletarlased Oblasti Põllutöö Komissariadist teateid ja selgitust nõuawad, mis tingimistega nad maad saada wõiks.

Põllumajanduse ladude

organiserimiseks määras Oblasti Põllutöö komissariat Põhja-Düüna kubermangu maaosakonnale 300.000 rubla.

Rahwamajandus.

Puusüsi.

Kiwisöe puudusel, tuleb kütteks teisi põlewaid ollusid tarwitada. Esimene, keda hea tagajärjega wõib tarwitada on puusüsi. Rahwamajanduse nõukogu metalli osakond on juba puusöe muretsemiseks sammusid astunud. Esiteks otsustati puusütt nendes wabrikutes proowida, mis selleks ise soowi awaldawad.

Telliskiwi wabrikute natsionaliserimine.

Rahwamajanduse nõukogu mineralainete osakond oli Schlüsselburgi telliskiwi wabrikute natsionaliserimine arutusel. Otsustati kõik wabrikud ühes elawa ja surnu inwentariga natsionaliserida. Natsionaliserimise alla lähewad ka maatikud wabrikute ümbruses. Wabrikute juhatajaks ja walitsejaks korraldati uus juhatus, mille hulka Schlüsselburgi nõukogu majandusliste osakonna, Rahwamajanduse nõukogu mineralainete osakonna ja ehitustööliste ametiühisuste esitaja käiwad.

Seebi walmistus.

Wologda kubermangus on üks seebiwabrik. Septembrikuul walmistas ta 3000 ja oktobris 5000 puuda seepi. Osa walmistatud seebist anti sõjawäele. Sewero-Dwinski kubermangus on kaks wabrikut, mis septembrikuul 300 puuda seepi walmistasid. Tooresaine puudusel jäi oktobrikuul wabrik seisma. Pihkwa kubermangus on ka üks wabrik mis tooresaine puudusel seisab. Witebski kubermangus on kolm wabrikut. Septembrikuul walmistasid nad 2.300 puuda ja oktobris — 2000 puuda seepi. Hiljuti jäid ka need wabrikud tooresaine puudusel seisma.

Teated.

Eesti Töörahwa Kommuna Walitsus.

Walitsus paneb ette kõikidele Peterburis asuwatele mobiliseeritud Eesti kommunistide perekonnadele endid wiibimata registerida E. T. Kommuna Esituses, Fontanka nr. 2 ehk Rahw. Komissariaadi Eesti Osakonnas, Teatralnaja nr. 1, iga tööpäew kell 12—2. Registreerimiseks tuleb sisse anda kirjalikult registratsiooni leht wastustega järgmiste küsimuste peale:

1. Mobiliseeritu nimi, isanimi, liignimi (kui mobiliseeritu surma saanud, eraldi äratähendada).
2. Kus teenib (ehk teenis): sõjawäe osa, Nõukogu ehk Walitsuse asutus.
3. Perekonna liikmed (nimed ja wanadus), kes mobiliseeritu poolt ülespidamist said (wanemad, naine, lapsed, alaealised wennad ja õed).
4. Kas on naine kuskil teenistuses ja missuguses?
5. Missugust tööd teeb naine?
6. Kas käiwad koolis lapsed (alaealised wennad ja õed).
7. Kas on perekond saanud abiraha Wene Walitsuse ehk Eesti Organisatsionide poolt?
8. Adress.
9. Allkiri.

Teadaandmine.

Wabatahtlikude wastuwõtmist Eesti sõjawäe osadesse korraldakse igal tööpäewal rahwusasjade komissariaadi Eesti osakonnas. Театральная № 1, kella 10—2 päewal.

Et edespidi Eesti Proletkulti poolt iga kahe nädala järele järjekindlalt

odawad teatri-etendused

toime pannakse; siis tuleb teatri osakonnal kahe näitejuhiskonnaga tööle hakata. Palutakse sellepärast kõiki näitlejaid, kes juba kaasa mänginud on ja ka neid, kes enne ainult üles on astunud, ehk kes weel üles astuda soowiwad — kesknädala õhtul 29 jaan. kell 8 Proletkulti, Фонтанка 2 koosolekule tulla, kus uute mängude osad saawad wälja jagatud.

Edespidi näiteseltskondas kaasa töötada soowijad wõiwad ennast näitemängu harjutuste ajal ülesanda.

Nõukogu.

Moskwa raioni Eesti Proletkulti jaoskond

paneb pühapäewal 26-al jaanuaril s. a. p i d u õ h t u toime. Eeskawa: Näitemäng ja muud haritud lõbustused. Hakatus kell 6 õhtul. Международный (Забалканский) пр 124.

R. H. K. rahwuste koolide Eesti sektsion

palub kõiki lapsi, kes internati soowiwad astuda, teisipäewa hommikul 28. jaanuaril kell 10 internati ruumidesse (endine Jaani kiriku warjupaik ул. Декабристов 54) ilmuda. Wastuwõtmist toimetab kooli arst.

Rahwuste koolide Eesti sektsion.

R. H. K. rahwuste koolide Eesti sektsion

tarwitab Peterburi linnas ja Põhja ringkonnas asuwate töökoolide peale õpetajaid ja hariduse tegelasi. Teadaandmised palutakse elulookirjeldusega Rahwusasjade komissariadi Eesti osakonda Театральная № 1 saata.

Eesti Proletkult.

Pühapäewal, 26. jaanuaril, teatri «Komödie» saalis

([illegible]ховая 33).

Jâme sàrk.

C. Carlweis'i rahwatükk 4 waatuses.

Näitejuht O. Petersen.

Algus punkt kell 6 õhtul.

Piletid — 3 rbl. tükk — saada teatri kassas enne algust kell 4—6 õhtul.

Moskwa raioni Eesti Proletkulti jaoskonna peaaasta koosolek on 3 weebruaril s. a. Международный (Забалканский) пр. 124. Palume kõiki liikmeid ilmuda. Päewakord: aasta aruanne ja uue juhatuse walimine.

Asunduse komitee koosolek 10. weebruaril, Fontanka nr. , kell 1 päewal. Kõikide walitud komiteeliigete ilmumine sunduslik. Wõõrastena wõiwad ... organisatsionide ja asunduste esitajad osa wõtta.

Põhja ringkonna rahwusasjade komissariadi Eesti osakonna kihutustöö toimekond palub kõiki asunikka, kes soowiwad koosolekuid korraldada, sellest toimekonnale teada anda, Театральная, № 1, Эстонский отдел.

W. K. P. Eesti osakondade Peterburi komitee on awatud igapäew kella 5—8 õhtul. Fontanka, nr. 2.

Wäljaandja: Wenemaa Kom. Partei Eesti Osak. Peterburi komitee.
Wastutaw toimetaja: Toimetuse kollegium

14-я Государств. типография, Петроград, Социалистическая (бывш. Ивановская), 14.